

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 697/2538

พนักงานอัยการ กรมอัยการ โจทก์ นาง เพลินพิศ วิเศษสุวรรณ กับพวก ผู้ร้อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กับพวก ผู้คัดค้าน นาวาเอก ไสว วิลัยหงษ์ กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.วิ.พ. มาตรา 296, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 146, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ผู้ร้องร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยอ้างว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้คัดค้านได้ขายทอดตลาดทรัพย์สินไปในราคาที่ต่ำกว่าที่ควรจะได้โดยไม่พิจารณาว่าราคาที่ผู้เข้าสู่ราคาเสนอซื้อเป็นราคาที่เหมาะสมหรือไม่ทำให้ผู้ร้องตลอดจนเจ้าหนี้ทั้งหลายเสียหายได้รับชำระหนี้ตามส่วนเฉลี่ยลดน้อยลงและผู้คัดค้านไม่ได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบซึ่งวันขายทอดตลาดเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายเท่ากับเป็นการกล่าวอ้างว่าผู้ร้องได้รับความเสียหายโดยการกระทำของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัติ ล้มละลายพ.ศ.2483มาตรา146 ผู้ร้องมิใช่เจ้าหนี้นั้นขอรับชำระหนี้ในคดีนี้หากแต่เป็นเจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายอื่นของศาลชั้นต้นและแม้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของผู้ล้มละลายในคดีอื่นดังกล่าวได้นำหนี้ที่เจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีอื่นดังกล่าวทั้งหมดนั้นมาขอรับชำระหนี้ในคดีนี้ไว้ซึ่งศาลมีคำสั่งถึงที่สุดให้ได้รับชำระหนี้แล้วก็ตามก็ถือไม่ได้ว่าผู้ร้องมีส่วนได้เสียในการขายทอดตลาดของผู้คัดค้านในอันที่จะได้รับความเสียหายโดยการกระทำของผู้คัดค้านผู้ร้องไม่มีสิทธิร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้คัดค้านในคดีนี้ได้และปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้แม้ไม่มีฝ่ายใดยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกา

คำพิพากษา

คดี สืบเนื่อง มาจาก เมื่อ วันที่ 20 มิถุนายน 2533 ผู้คัดค้านที่ 1 ใน ฐานะ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ของ จำเลย ที่ 2 ได้ ดำเนินการ ขายทอดตลาด ที่ดิน พร้อม สิ่งปลูกสร้าง ของ จำเลย ที่ 2 ตาม ประกาศเจ้าพนักงาน พินักทรัพย์ กรมบังคับคดี ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2533รวม 2 รายการ รายการ แรก ทรัพย์ หมาย ก. ประมูล ได้ ใน ราคา25,400,000 บาท รายการ หลัง ทรัพย์ หมาย ข. ประมูล ได้ ใน ราคา13,240,000 บาท ผู้ร้อง ทั้ง หก ยื่น คำร้องขอ ให้ เพิกถอน การขายทอดตลาด ทรัพย์ดังกล่าว เป็น 3 ส่วน และ ศาลชั้นต้น มี คำสั่ง ให้ รวม พิจารณา เข้าด้วยกัน โดย กำหนด ให้ เรียก ผู้ร้อง เป็น ผู้ร้อง ที่ 1 ถึง ที่ 6 ตามลำดับและ ให้ เรียก ผู้คัดค้าน เป็น ผู้คัดค้าน ที่ 1 และ ที่ 2 ตามลำดับสรุป คำร้องขอ งผู้ร้อง ทั้ง หก เป็น ใจความ ว่า ผู้ร้อง ทั้ง หก เป็นผู้มีส่วนได้เสีย ตาม กฎหมาย การ ขายทอดตลาด ทรัพย์ คดี นี้ ผู้คัดค้านที่ 1 กระทำ โดย ฝ่าฝืนระเบียบ ของ กรมบังคับคดี และ กฎหมาย และ กระทำไป ใน ลักษณะ รวดเร็ว และ รวบรัด ไม่พิจารณา ว่า ราคา ที่ ผู้ เข้า สู่ราคา เสนอซื้อ เหมาะสม หรือไม่ ทำให้ ขาย ไป ใน ราคา ต่ำ โดยขาย ทรัพย์ หมาย ก.ไป ต่ำกว่า ราคา แท้จริง 30,000,000 บาท เศษ และ ขาย ทรัพย์ หมาย ข.ไป ต่ำกว่า ราคา แท้จริง 26,000,000 บาท เศษ นอกจาก นี้ ก่อน ขายทอดตลาด ทรัพย์ ผู้คัดค้าน ที่ 1 ไม่ได้ แจ้ง การ ขายทอดตลาด ทรัพย์ให้ ผู้ร้อง ทั้ง หก ทราบ ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 306 ผู้คัดค้าน ที่ 1 และ ที่ 2 ยื่น คำคัดค้าน ว่า ผู้คัดค้าน ที่ 1ได้ ดำเนินการ

ขายทอดตลาด โดยชอบ แล้ว ราคา ที่ ขาย ได้ เป็น ราคา ที่เหมาะสม และ ก่อน ขายทอดตลาด ได้
ส่ง สำเนา ประกาศ ให้ แก่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ของ บริษัท ไสวผลิตภัณฑ์การเกษตร จำกัด
ผู้ล้มละลาย ใน คดีล้มละลาย หมายเลขแดง ที่ ล. 273/2528 ของ ศาลชั้นต้น ซึ่งผู้ร้อง ทั้ง หก
ขอรับ ชำระหนี้ ไว้ ทราบ แล้ว ผู้ร้อง ทั้ง หก ไม่ใช่เจ้าหนี้ ซึ่ง ขอรับ ชำระหนี้ ใน คดี นี้ ไม่มี
ส่วนได้เสีย ใน คดี จึงไม่มี สิทธิ ยื่น คำร้อง คดี นี้ ขอให้ ยกคำร้อง ศาลชั้นต้น มี คำสั่ง ยกคำร้อง
ของ ผู้ร้อง ทั้ง หก ผู้ร้อง ทั้ง หก อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืน ผู้ร้อง ทั้ง หก ฎีกา ศาลฎีกา
วินิจฉัย ว่า คดี นี้ ใน ชั้นอุทธรณ์ ผู้ร้อง ที่ 4 ที่ 5 และ ที่ 6 มิได้ ขอ ขยาย ระยะเวลา ยื่น อุทธรณ์ ซึ่ง
จะ ครบ กำหนด อุทธรณ์ ใน วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2535 และ ผู้ร้อง ที่ 4 ที่ 5 และ ที่ 6 ได้ แต่งทนาย
ความ คนใหม่ ยื่น อุทธรณ์ รวม ใน ฉบับ เดียว กับ อุทธรณ์ ของผู้ร้อง ที่ 1 ที่ 2 และ ที่ 3 ซึ่ง ได้รับ
อนุญาต จาก ศาลชั้นต้น ให้ขยาย ระยะเวลา อุทธรณ์ สำหรับ ผู้ร้อง ที่ 1 ที่ 2 และ ที่ 3 ไป 15
วันนับแต่ วัน ครบ กำหนด อุทธรณ์ ดังนั้น อุทธรณ์ ส่วน ของ ผู้ร้อง ที่ 4 ที่ 5 และ ที่ 6 ที่ ยื่น เมื่อ
วันที่ 5 มีนาคม 2535 จึง เป็น อุทธรณ์ที่ ยื่น พ้น กำหนด ระยะเวลา อุทธรณ์ ที่ ศาลอุทธรณ์ วินิจฉัย
อุทธรณ์ใน ส่วน ของ ผู้ร้อง ที่ 4 ที่ 5 และ ที่ 6 ด้วย เป็น การ ไม่ชอบ คดีสำหรับ ผู้ร้อง ที่ 4 ที่ 5 และ
ที่ 6 เป็น อัน ยุติ ไป ตาม คำสั่งศาลชั้นต้น คดี จึง มี ปัญหา ขึ้น มา สู่ ศาลฎีกา เฉพาะคดี สำหรับ
ผู้ร้องที่ 1 ที่ 2 และ ที่ 3 ข้อเท็จจริง เบื้องต้น ที่ ไม่น่า สืบ โต้เถียงกัน ใน ชั้น นี้ ฟังได้ ว่า ผู้ร้อง ที่ 1 ที่
2 และ ที่ 3 เป็น เจ้าหนี้ยื่น ขอรับ ชำระหนี้ ใน คดีล้มละลาย หมายเลขแดง ที่ ล. 273/2528 ของ
ศาลชั้นต้น ระหว่าง นางสาว ทิพย์วรรณ พรหมเทศ โจทก์ บริษัท ไสวผลิตภัณฑ์การเกษตร จำกัด
จำเลย และ เจ้าพนักงาน พินิจทรัพย์ ของ บริษัท ไสวผลิตภัณฑ์การเกษตร จำกัด ผู้ล้มละลาย ได้
ยื่น ขอ รับชำระหนี้ใน คดี นี้ ซึ่ง ศาล มี คำสั่ง อนุญาต ให้ ได้รับ ชำระหนี้ตาม ขอ คดีถึงที่สุด แล้ว
ศาลฎีกา เห็นสมควร ยกขึ้น วินิจฉัย ใน ปัญหาที่ ว่า ผู้ร้อง ที่ 1 ที่ 2 และ ที่ 3 มีสิทธิ ร้องขอให้
เพิกถอนการ ขายทอดตลาด ทรัพย์พิพาท ของ ผู้คัดค้าน ที่ 1 ใน คดี นี้ หรือไม่เห็นว่า การ ที่ ผู้ร้อง
ที่ 1 ที่ 2 และ ที่ 3 ร้องขอให้ เพิกถอนการ ขายทอดตลาด ทรัพย์พิพาท โดย อ้างว่า ผู้คัดค้าน ที่ 1
ได้ ขายทอดตลาด ทรัพย์พิพาท ไป ใน ราคา ที่ ต่ำกว่า ที่ ควร จะขาย ได้ โดย ไม่พิจารณา ว่า ราคา
ที่ ผู้ เข้า สู้ราคา เสนอ ซื้อ เป็น ราคา ที่ เหมาะสมหรือไม่ ทำให้ ผู้ร้อง ที่ 1 ที่ 2 และ ที่ 3 ตลอดจน
เจ้าหนี้ ทั้งหลายเสียหาย ได้รับ ชำระหนี้ ตาม ส่วน เหลือ ลด น้อยลง และ ผู้คัดค้านที่ 1 ไม่ได้ แจ้ง
ให้ ผู้ร้อง ที่ 1 ที่ 2 และ ที่ 3 ทราบ ซึ่งวัน ขายทอดตลาด เป็น การ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เท่ากับ เป็น
การกล่าวอ้าง ว่า ผู้ร้อง ที่ 1 ที่ 2 และ ที่ 3 ได้รับ ความเสียหายโดย การกระทำ ของ เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์ ตาม พระราชบัญญัติ ล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 146 ซึ่ง บัญญัติ ให้ อำนาจ แก่
บุคคล ล้มละลายเจ้าหนี้ หรือ บุคคลใด ได้รับ ความเสียหาย ยื่น คำร้องขอให้ศาล สั่ง กลับ หรือ
แก้ไข หรือ สั่ง ประการใด ตาม ที่ เห็นสมควร คดี นี้ปรากฏ ว่า ผู้ร้อง ที่ 1 ที่ 2 และ ที่ 3 มิใช่ เจ้าหนี้
ยื่น ขอรับชำระหนี้ ใน คดี นี้ หาก แต่ เป็น เจ้าหนี้ ขอรับ ชำระหนี้ ใน คดีล้มละลายหมายเลขแดง ที่
ล. 273/2528 ของ ศาลชั้นต้น และ แม้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ของ ผู้ล้มละลาย ใน คดี ดังกล่าว
ได้ ขอรับ ชำระหนี้ใน คดี นี้ ไว้ ซึ่ง ศาล มี คำสั่ง ถึงที่สุด ให้ ได้รับ ชำระหนี้ แล้ว ก็ ตามก็ ถือไม่ได้ว่า
ผู้ร้อง ที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 มี ส่วนได้เสีย ใน การ ขายทอดตลาด ของ ผู้คัดค้าน ที่ 1 ใน อัน ที่ จะ ได้รับ
ความเสียหาย โดยการกระทำ ของ ผู้คัดค้าน ที่ 1 ตาม บท กฎหมาย ดังกล่าว ผู้ร้อง ที่ 1 ที่ 2 และ ที่
3 ไม่มี สิทธิ ร้องขอให้ เพิกถอน การ ขายทอดตลาด ทรัพย์พิพาท ของ ผู้คัดค้าน ที่ 1 ใน คดี นี้ ได้
และ ปัญหา นี้ เป็น ข้อกฎหมายอัน เกี่ยว ด้วย ความสงบ เรียบร้อย ของ ประชาชน ศาลฎีกา
มีอำนาจ ยกขึ้นวินิจฉัย ได้ แม้ ไม่มี ฝ่ายใด ยกขึ้น อ้าง ใน ชั้นฎีกา พิพากษายืน

จิระ บุญพจนสุนทร · ปรีชา เถลิมนิชย์ · สมิตี วราอุบล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/697/2538>